

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Siden Lov om Færøernes Lagting af 15. April 1854 udkom, er der kun sket een Forandring i Loven, nemlig den ved Lov 17. Marts 1865 foretagne Ændring med Hensyn til de Lagtingsmændene tilkommende Dagpenge. Grunden hertil har dog ikke været den, at der har været almindelig Tilfredshed med Lovens Bestemmelser. Tværtimod har Spørgsmaalet om Forandringer i Loven meget hyppigt været Genstand for Drøftelse, uden at der dog hidtil er kommet noget Resultat ud deraf. Imidlertid have de Forhandlinger, som i de senere Aar paa Lagtinget have været førte om Sagen, i det hele bidraget til, at Anskuelserne inden for Tinget om, i hvilken Retning Reformen bør gaa, have fæstnet sig saaledes, at der har været en stedse stigende Erkendelse af, at Tiden er kommen til at træffe en afgørende Bestemmelse. Da nu hertil kom, at Lagtinget i den sidste Samling havde at beskæftige sig med Forslag sigtende til at indføre hemmelig Afstemning ved Folketingsvalg, hvilken Reform maatte anses lige saa fuldt ønskelig ved Lagtingsvalg, og med de i Forslaget til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse indeholdte Regler om Indførelse af Forholdstalsvalg, der skønnedes ligeledes at burde finde Anvendelse ved Valg til Lagtinget, forelagde Amtmanden over Færøerne Tinget et Forslag, der foruden de to nævnte Reformen indeholdt saadanne Ændringer i Lagtingsloven, hvorom Enighed var til Stede hos det overvejende Flertal af Tingets Medlemmer. Efter at dette Forslag har været undergivet Behandling i Lagtinget, hvor det er undergaaet forskellige Ændringer, er det af Tinget fremsendt til Justitsministeriet med Andragende om, at det maa blive søgt ophøjet til Lov.

Det er dette Forslag, som herved forelægges efter at være gennemgaaet i Ministeriet, der, bortset fra enkelte Redaktionsændringer, ganske har kunnet tiltræde samme. Med Hensyn til dets enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

ad § 2.

Lagtingets Medlemmer foreslaas forøget med 2 Medlemmer for Suderø Præstegæld. Da Præstegældets Folkemængde ifølge Folketællingen den 1. Februar 1901

udgjorde 3,079, d. v. s. noget over en Femtedel af Færøernes samlede Befolkning (15,230), maa det formenes at have et billigt Krav paa den foreslaaede forøgede Repræsentation.

ad § 3.

Det er her foreslaaet at ophæve saavel de nugældende Censusbestemmelser som den nu for Valgbarheden delvis gældende Bopælsbetingelse.

Hvad *Valgretten* angaar, maa det sikkert erkendes, at de nugældende Valgretsbestemmelser ere aldeles forældede og uheldige. For det første betinges Valgretten af, at den paagældende ejer eller bruger Jord eller Bygninger af en vis Værdi. Som Censusbestemmelse er denne Forskrift i Nutiden uden nogen som helst Betydning, idet Værdien er sat saa lavt, at den ikke paa nogen Maade danner Skel imellem de mere og de mindre formuende; og paa den anden Side kan den afskære fra Valgret Personer, som — selv om Censusbestemmelse anses nødvendig — ubetinget maa betragtes som selvskrevne til at have saadan Ret, f. Eks. Personer, som kunne eje maaske betydelige Kapitaler eller rørlige Ejendomme (Skibe). For det andet hjemler de nugældende Valgretsbestemmelser Valgret til Lagtinget for visse Personer, som ikke opfylde de ellers almindelig anerkendte Betingelser for politisk og kommunal Valgret, nemlig dem, som uden at have egen Husstand staa i privat Tjenesteforhold, eller som have modtaget Fattigunderstøttelse, som ikke er eftergivet eller tilbagebetalt.

Hvad dernæst *Valgbarheden* angaar, give de nugældende Bestemmelser Valgbarhed til de nysnævnte Klasser af Personer, men indskrænker paa den anden Side for Halvdelen af Lagtingsmændene i hvert Præstegæld Valget til de Mænd, som have fast Bopæl i Præstegældet, og som have svaret 2 Rdl. i direkte Skat til Staten eller Kommunen. Den sidstnævnte Indskrænkning er under Nutidens Forhold selvfølgelig uden mindste Betydning. Hvad Bopælsbetingelsen angaar, har Erfaringen vist, at i det langt overvejende Flertal af Tilfælde have begge eller alle de Lagtingsmænd, som et Præstegæld har haft at